

SCHARLOO 1-3/ WESTERWEG 2

Algemeen

Op 6 oktober 1926 kreeg de opdrachtgever A. Molenaar vergunning voor de bouw van een café-restaurant 'DU PASSAGE' met drie bovenwoningen en een vergaderzaal. Het in de stijl van de Amsterdamse School opgetrokken pand is ontworpen door de Amsterdamse architect Dick Brouwer die tevens naast de ambachtschool aan de Bergerweg woonachtig was (Bergerweg 3).

De eerste restaurant- en caféhouder was C.A. Harzing en J. Hoed was de eerste bewoner van een van de bovenwoningen.

Het pand ligt direct aan de rooilijn en is gebouwd op een terrein op de hoek Westerweg-Scharloo waar de voormalige bebouwing verdween ten gunste van de aanleg van een bredere straat gelegen in het verlengde van de Bergerweg. Rechts aansluitend aan het Scharloo bevindt zich een eerder gebouwd woonhuis van de Alkmaarse architect P.J. van der List waarvan de voorgevel tevens in gele steen is opgetrokken.

Voor de bouw van dit pand was er een café van de familie Slenters (verlofhouder) met een klein terras aan de zijde van de Westerweg.

In de loop der jaren hebben er in het interieur zowel in het café als in de bovenwoningen diverse verbouwingen (o.a. in 1973) plaats gevonden. Het café is aan de achterzijde uitgebouwd en van indeling veranderd en in het exterieur zijn aan de zijde van het Scharloo drie deurpartijen vervangen door raampartijen (1980 B. Pino B.V.). De deur rechts die toegang geeft tot de gang naar de oorspronkelijk naar achteren uitgebouwde vergaderzaal is tevens vervangen. De entree -op de hoek aan de Westerweg - is nauwelijks, op een klein betegeld bordesje na, meer oorspronkelijk en het lichtkozijn van het vroegere hoekraam aan het Scharloo is gedicht met een tekstbord. De gevellichtbakken boven de entree en de boven de zijramen zijn niet oorspronkelijk.

De achterzijde is door de dichte bebouwing niet zichtbaar en niet beschreven.

Beschrijving

Het pand is op een L-vormig naar achteren uitgebouwd getrappt grondplan gebouwd met twee bouwlagen en een kapverdieping onder een samengesteld dak. Het dak bestaat uit een afgeplat schilddak waarvan het rechter zijschild ontbreekt en platte daken die het achterhuis en de uitgebouwde vergaderzaal deels dekken.

De zeer schuine dakvlakken gedeeltelijk voorzien van ruim overstekende bakgoten worden gedekt door een rode verbeterde Hollandse pan en op de kepers halfronde keperpannen. Van de twee schoorstenen is alleen de rechter rechthoekige bakstenen schoorsteen nog in tact.

De voorgevels zijn aan de voor- en zijkant aan het Scharloo boven een afwisselende hoge en lage plint tussen de ramen van bordeaux rode Groninger klinkers met witte voegen opgetrokken in geelgrauwe steen in Vlaams verband met een witte snijvoeg. De linker zijgevel en de achtergevels zijn opgetrokken in rood en gele Belgische steen (1ste soort) in kruisverband met brede licht uitgediepte grijze voeg. De plint is aan de zijde van het Scharloo tussen de raampartijen verfraaid met in- en uitspringende horizontaal gemetselde banden met verhoogde bovenzijden tussen de raampartijen die vlak zijn uitgevoerd.

De gevels zijn expressief in diverse hoogten opgetrokken en verfraait met reliëf metselwerk. Het steile dakvlak wordt aan de zijde van het Scharloo geleed door ondiep uit het dak komende dakkapellen gedekt door een plat dak met lichte overstek.

Aan deze zijde is het linker geveldeel dakdoorbrekend verhoogd en wordt recht beëindigd. De hoekpartij bezit op de verdieping onder de rechte hoekoverstek een afgeschuinde gevelhoek met een naar voren gepunt gevelbalkon dat links aan de voorzijde (Westerweg) wordt geflankeerd door een uitkragend balkon. Op de parterre aan de voorzijde bevinden zich links

de deur van de bovenwoning (Westerweg 2) gelegen binnen een portiek en rechts de entree van het café-restaurant welke oorspronkelijk eveneens aan een ruime portiek was gelegen. Alle ramen zijn in hout uitgevoerd en de geprofileerde 3 en 5-ruits bovenlichten op de parterre aan de Scharloozijde zijn beglaasd met licht gekleurd en getint glas in lood uitgevoerd met in het middenraam een hangende gestileerde bloem. Deze bloem is verbonden met een over de zijramen verdeeld gewolkt motief dat verticaal aflopend is uitgevoerd. De rechter raampartijen zijn voorzien van zwarte geglazuurde afwaterende lekdorpels, de linker raampartijen bezitten rechte kozijnonderdorpels.

De voorgevel zijde Westerweg (ZO) bezit op de parterre rechts een entree met een nieuwe ingebouwde deur en raampartij en wordt rechts geflankeerd door een teruggelegen raam. Onder dit raam bevindt zich een bordesje belegd met rode tegels binnen een zwarte omranding. De hele entreepartij wordt samen met de portiek van het woonhuis links geflankeerd met tot de bovendorpels doorlopende muurdammen die voorzien zijn van reliëfmetselwerk van donkerkleurige Groninger klinkers. De hoekpartij is boven geprofileerd getrapte rollagen uitgevoerd met expressieve horizontale in- en uitspringende banden voorzien van witte stootvoegen. Het donker gekleurde geveldeel loopt vanaf de hoek langs de zijgevel (rechts) verder.

De smalle portiek van het woonhuis bezit voor de deur een klein bordesje dat op dezelfde wijze met rode en gele tegels is belegd als voor de entree. De vlakke voordeur bezit een trapeziumvormig raam met de brede zijde boven. De uitvoering in donkere steen van de totale hoekpartij benadrukt de entreepartij van het café-restaurant inclusief en die van de bovenwoning.

In de in gele steen opgetrokken gevel boven de parterre aan de Westerweg bevindt zich een uitkragend trapeziumvormig balkon dat voorzien is van een stevige cementen balkonvloer en een gele baksteen borstwering gedekt door een overstekende rollaag. Onder de overstek bevindt zich aan het balkon gelegen een niet originele raampartij. Rechts daarnaast bevindt zich onder een rechte hoek dakoverstek de afgeschuinde gevelhoek met een rechthoekig raam. Hier bevindt zich als onderdeel van de gevel uitgevoerd een puntige balkon waarvan de gevelknik met een uitgemetselde strekkenvertanding is versierd.

In het steile dakschild bevindt zich een ondiep uit het dak komende dakkapel welke voorzien is van twee door een brede middenstijl gescheiden naar buiten draaiende ramen.

De zijgevel (Scharloo) bezit de beschreven donker gekleurde plint van Groninger klinkers die links het boven een rollaag geplaatste tekstbord (vroeger raam) en een in een deursponning aangebracht 3-ruits raam (voormalige deur) omvat. Daarna wordt de plint verlaagd voortgezet en is tot de onderdorpels van de bovenlichten opgetrokken en rechts tussen de ramen en eerste deur tot even boven de lekdorpels. De plint onder de vier rechter ramen is nieuw en opgetrokken in donkere strengpers waalformaat (type boomschors). Tussen de deur naar de vergaderzaal en de oorspronkelijke rondboog voordeur van de bovenwoning rechts is de muurdam uitgerust met een 106 centimeter hoge plint.

Links van het midden van de gevel bevindt zich gedekt door een rollaag een kelderkoekoek voorzien van een in het maaiveld liggend dievenijzer. Tussen de twee raampartijen bevindt zich diep in het muurwerk tevens een ronde ventilatieopening omvat door een rollaag.

Het linker geveldeel met twee bouwlagen is recht dakdoorbrekend verhoogd tot onder de twee in het schuine dakvlak gelegen dakkapellen met openslaande ramen.

De rechte bovenzijde wordt beëindigd door een geprofileerde rollaag gecombineerd met een bakgoot erachter en bezit langs de dakvlakken driehoekige zijkanten. Links boven is de afgeronde gevelhoek met reliëf metselbanden versierd en de rechter lager gelegen schouder bezit een rollaag en een dergelijke geprofileerde versiering als linksboven.

Op de parterre bevinden zich hier gescheiden door vensterdammen bestaande uit gele en rode steen drie teruggelegen ramen overdekt door geprofileerde 5-ruits rechthoekige bredere

bovenlichten. Tussen de vier geprofileerde middenstijlen met diepe dagkanten zijn de bovenlichten gevuld met 15-ruits glas in lood.

Op de verdieping bevinden zich rechts twee openslaande ramen en links op de hoek aan de balkonzijde een rechthoekig raam.

De nieuwe rechterraampartij bezit zwart geglazuurde lekdorpels en bevindt zich in het gedeelte met één bouwlaag waarvan de gevel beëindigd wordt door een overstekende bakgoot. De vier identieke grote rechthoekige ramen worden gedekt door 3-ruits bovenlichten gevuld met eerder beschreven glas in lood. (De rechtse drie ramen waren voorheen deuren). De vensters zijn gescheiden door de eerder beschreven vensterdammen en rusten deels op een nieuwe plint.

De nieuwe deur rechts wordt gedekt door een rollaag is uitgevoerd met een groot raam gevuld met veiligheidsglas en voorzien van een verticaal ijzeren H-profiel hekwerk.

Het meest rechtse deel bezit twee bouwlagen. Hier wordt de gevel beëindigd door een dakkapel die links uit het dak steekt en rechts in de gevel is opgenomen. De 2-ruits raampartij bezit twee vensters gevuld met gewolkt glas.

Op de begane grond bevindt zich een rondboogdeur gedekt door een gele meerlaags halfronde ontlastingsboog uitgevoerd met een hanenkam motief welke rechts op een lage plint boven het maaiveld eindigt en die decoratief afsteekt tegen de rood gekleurde zijgevel van het buurhuis.

Links eindigt de boog op een 106 centimeter hoge plint tussen beide deuren. Deze houten lattendeur bezit een rechthoekig raam met een opgedekt kozijn.

Het steile dakschild boven de ramen en de deuren wordt geleed door twee rijen boven elkaar gelegen ondiep uit het dak komende dakkapellen. De vier middelste dakkapellen zijn voorzien van 3-ruits raampartijen waarvan de buitenste ramen opendraaien. Rechts boven de rondboogdeur en de eerder beschreven raampartij bevindt zich een kleine dakkapel met één raam voorzien van een roedenkruis.

De zijgevel links (zijde Westerweg) is onder de ruime dakoverstek in gele steen opgetrokken die op de parterrehoek nog is uitgevoerd met een rand donker gekleurde plint. De gevel van het aansluitende achterhuis en de haaks hierop aansluitende gevel van de bovenwoningen en de vergaderzaal zijn opgetrokken in bonte rode steen en worden beëindigd door boeiboorden. De haakse muur is donkerder uitgevoerd door toepassing van meer gesinterde steen. Alle ramen zijn voorzien van rollagen en van vierkante afwaterende donkere baksteen lekdorpels. In de gevel van het achterhuis bevinden zich op de 2de verdieping rechts boven een 2-ruits raam gescheiden door een middenstijl en op de parterre een dito raam. Op de verdieping is een klein rechthoekig raampje met afwijkende steen dicht gemetseld, rollaag en lekdorpel zijn nog aanwezig. Links hiervan bevindt zich een identiek raam als eerder beschreven. Alle ramen zijn merendeels voorzien van kathedraalglas.

De gevel van de bovenwoningen en de vergaderzaal op de parterre dient als erfafscheiding van de panden Westerweg 4 en 6 en vanuit de tuin is te zien dat een groot en een klein raam in de gevel zijn dichtgetimmerd.

Door de dichte bebouwing zijn de gevels maar deels te zien en de achtergevel geheel niet.

Motivatie

Het café “Du Passage” Scharloo 1-3 met bovenwoningen is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde als grotendeels gaaf bewaard voorbeeld van een café-restaurant met bovenwoningen uit de jaren twintig van de vorige eeuw. Het pand dat is opgetrokken in de stijl van de Amsterdamse School is tevens een mooi voorbeeld van het werk van de Amsterdamse architect Dick Brouwer.

Daarnaast heeft het pand stedenbouwkundige waarde door de beeldbepalende hoekligging Westerweg/ Scharloo te Alkmaar.